

Manifest

Tekstilbranchen står over for en omfattende omstilling, affødt af klimakrisen og de nye regulativer fra EU, der stiller krav til dokumentation og bæredygtighed (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD). De nye krav udfordrer både store og små virksomheder. Virksomheder med over 250 ansatte skal allerede nu afrapportere, de mindre aktører rammes også, da de nye dokumentationskrav kræver betydelige ressourcer og omstillinger.

For at støtte virksomhederne i de nye udfordringer har Tekstilsymbiosen på en workshop den 29. maj 2024 arbejdet med at formulere et forslag til et handlingsmanifest for branchen. Dette skal danne grundlag for det videre arbejde med bæredygtig omstilling af branchen og fx også være udgangspunkt for en ansøgning til LDCs klyngekald med henblik på videre udrulning af manifest med tilknyttede strategier i virksomhederne.

Manifestet

Med noterne fra workshoppen kan vi formulere manifestet med de ord, som var oppe, og tilpasse og skrive igennem. Her er en skitse:

- 1. Design for Gaia**
 - Vi vil designe med respekt og kærlighed for planeten som helhed. Design skal være regenerativt og fremme biodiversitet.
- 2. Mindre Kollektioner**
 - Vi vil reducere antallet af årlige kollektioner for at minimere overproduktion og affald. Fokus skal være på kvalitet fremfor kvantitet.
- 3. Planetær Ansvarlighed**
 - Vi vil prioritere handlinger, der fremmer planetens helbred. Bæredygtige metoder skal integreres i hele forsyningskæden.
- 4. Gennemsigtighed**
 - Vi vil dokumentere og dele hele værdikæden. Forbrugerne skal kunne følge produktets rejse fra råmateriale til færdigt produkt.
- 5. Fælles Formål**
 - Vi vil skabe og vedligeholde et fælles mål om planetens trivsel og samarbejde på tværs af industrien for at nå dette mål.
- 6. Viden og Forskning**
 - Vi vil basere beslutninger på solid forskning og viden. Ny viden skal deles åbent og bruges til at forbedre praksis.
- 7. Lokal Produktion**
 - Vi vil fremme produktion og forbrug på lokalt niveau for at reducere CO₂-aftryk ved at minimere transportbehov.
- 8. Regenerativ Kultur**
 - Vi vil skabe en kultur, hvor regenerering og balance er centrale værdier. Praksis skal hjælpe naturen med at genvinde og opretholde sin balance.
- 9. Politisk Handling**

- Vi vil arbejde for politisk enighed og lovgivning, der understøtter bæredygtig praksis i mode- og tekstilindustrien.

10. Langsigtet Strategi

- Vi vil udvikle og følge strategier med langsigtede perspektiver. Løsninger skal være holdbare og forenelige med planetens bæreevne.

Vision

Tekstilbranchen accelererer sin grønne omstilling som branche, og de enkelte virksomheder oplever at komme foran regulering og ændrede kundebehov.

Fundamentet og Forpligtelsen

Udgangspunktet for manifestet er en anerkendelse af, at det ikke er muligt at ændre en branche 'overnight'. Der skal fortsat driftes, lysene skal holdes tændt, og der skal tjenes penge. Samtidig er der behov for ambitiøse sigtepunkter for den omfattende omstilling, som virksomhederne og branchen uundgåeligt står over for.

Manifestet repræsenterer en forpligtelse til at arbejde hen imod en gennemgribende omstilling, hvor al tekstilproduktion skal ske med respekt for miljøet og sociale forhold. Manifestet er også det, der samler branchen og gør virksomhederne i stand til at bruge EU's afrapporteringskrav som en hjælp fremfor en modstander i transformationen og udviklingen indenfor økosystemets grænser.

De Tre Strategiske Horisonter

For at kunne fokusere på den nuværende drift samtidig med at arbejde aktivt på den langsigtede omstilling, skal der arbejdes med forandringsledelse i forskellige spor. Modellen for de tre horisonter er en grundlæggende strategisk ramme for udrulningen af manifest-projektet i hver enkelt virksomhed:

1. Driftsniveau

- Lysene skal holdes tændt, og tingene holdes kørende.

2. Udviklingsniveau

- Der justeres løbende indenfor, hvad der aktuelt er muligt.

3. Langsigtet Strategi

- Manifestet er pejlemærket, som beslutninger løbende alignes efter, så den langsigtede strategi kontinuerligt føres tilbage til nutidige handlinger.

Metoder og Værktøjer

Metoder som container-building, DesignWISE, systemakupunktur, samt information og rådgivning i EU's lovkrav, kan hjælpe virksomhederne med at arbejde på de tre niveauer. Dette sikrer, at de bliver mødt i de udfordringer, de aktuelt står over for, samtidig med at de hjælpes til at sætte den nye kurs og løbende tilpasse nutidige beslutninger i forhold til den langsigtede strategi om gennemgribende omstilling.

Princip om Transparens

Tekstilsymbiosen forpligter sig til et princip om transparens som strategi, hvor EU's afrapporteringskrav ikke kun er noget, der skal dokumenteres, men også bliver et redskab til ledelse. Midler kan søges til afholdelse af kurser og rådgivning i, hvordan taksonomikrav kan være redskaber til organisationsudvikling.

Samarbejde for Omstilling

En forudsætning for, at tekstilbranchen kan komme i mål med en bæredygtig omstilling, er, at der samarbejdes på tværs af virksomheder, organisationer og aktører for at dele viden, ressourcer og best practices.

Why:

Manifestet og det tilknyttede princip om transparens som strategi er den overordnede ledestjerne, som løbende kan tilpasses, og som handlinger og beslutninger kontinuerligt alignes efter.

How:

Metodologien er et system af metoder (herunder Three Horizon Thinking, DesignWISE, systemakupunktur mv.), som hjælper med at facilitere handlingsnære processer i virksomhederne og på tværs af dem med henblik på videns- og erfaringsdeling.

Who:

Virksomheder, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og brancheaktører udgør symbiosen, der forpligter sig i forhold til manifestet og hvor der afholdes workshops, møder og gennemføres rådgivning ift. at kunne zoome ud på det overordnede mål og holde retningen klar i de daglige praksisser.

What:

Læring, opsamling og dokumentation. Gennem de workshops, møder og trustee-netværker, som faciliteres af Lifestyle & Design Cluster, og de forandringsprocesser, der gennemføres i virksomhederne, kan der samles op og erfaringer dokumenteres som forskning og læring med henblik på at skabe impact og reel forandring.

Dette manifest skaber et fundament for tekstilbranchens omstilling, hvor ansvarlig forretningsdrift og planetens trivsel går hånd i hånd.

Designwise Verdenshjørner

Nord:

For at sikre en ansvarlig forretningsdrift i tråd med planetens trivsel, kan tekstilvirksomheder integrere en række strategier, der fokuserer på bæredygtighed og etisk praksis gennem hele deres forsyningskæde. Her er nogle vigtige tilgange og metoder, som virksomhederne kan anvende:

1. **Ansvarlighed i hele forsyningskæden:** Virksomheder skal sikre, at alle leverandører og partnere opretholder høje standarder for miljøbeskyttelse og social retfærdighed. Dette kan omfatte strenge miljømæssige og arbejdsrelaterede retningslinjer, som alle leverandører skal overholde.
2. **Fælles mål og værdier:** Det er vigtigt at have et klart defineret sæt af fælles mål og værdier, som deles på tværs af alle niveauer i organisationen. Dette sikrer, at alle medarbejdere arbejder mod de samme bæredygtigheds mål.
3. **Reduktion af produktion og forurening:** Virksomheder bør fokusere på at reducere deres samlede produktion og forurening, ved f.eks. at anvende mere bæredygtige materialer og processer. Dette kan hjælpe med at reducere den globale opvarmning og afsmeltningen af polarisene.
4. **Lokal produktion og mindre forbrug:** Ved at producere tøj lokalt og i overensstemmelse med de naturlige balancer, kan virksomhederne reducere transportemissioner og støtte lokale økonomier. Samtidig kan de fokusere på at opfylde reelle behov frem for at skabe trendbaseret tøj, som bidrager til overforbrug.
5. **Fornyelse af forretningsmodeller:** Overgangen fra en lineær (brug og smid væk) til en cirkulær økonomi (genbrug og genanvendelse) er afgørende. Dette kræver nytænkning af produktlivscyklusser, hvor tøj designes til at være mere holdbart og genanvendeligt.
6. **Bæredygtigt design og materialevalg:** Virksomhederne bør fokusere på at bruge materialer, der er bæredygtigt produceret og har lavere miljøpåvirkning. De kan også implementere design for disassembly, hvilket gør det lettere at genbruge og genanvende materialer.
7. **Uddannelse og bevidsthed:** Uddannelse af medarbejdere og kunder om miljømæssige spørgsmål og bæredygtighed er afgørende. Dette kan omfatte alt fra interne træningsprogrammer til kundekampagner, der fremmer bæredygtige forbrugsmønstre.
8. **Skabelse af nye beslutningsorganer:** Oprettelse af råd eller komiteer med specifikt fokus på planetens velvære og bæredygtighed kan hjælpe med at guide virksomhedens beslutninger i en mere bæredygtig retning.
9. **Fokus på langsigtet ændring:** For at sikre langsigtede positive ændringer, skal virksomhederne være villige til at revidere deres strategier løbende og tilpasse sig nye forskningsresultater og teknologier, der kan fremme bæredygtighed.

Ved at integrere disse metoder i deres forretningsstrategier, kan tekstilvirksomheder bidrage markant til at forbedre og beskytte miljøet og samtidig skabe en mere retfærdig og bæredygtig global økonomi.

Øst:

For at sikre en ansvarlig forretningsdrift i tråd med planetens trivsel, bør tekstilvirksomheder

fokuserer på en række kerneområder. Disse områder hjælper med at skabe en mere bæredygtig og etisk ansvarlig industri, som kan understøtte både miljømæssige og sociale mål. Her er nogle tiltag, der kan fremme dette:

1. **Lokale og Regionale Samarbejder:** Samarbejde med lokale og regionale partnere sikrer, at produktionen er i balance med lokal lovgivning, kultur, natur og samfund. Dette kan også inkludere udvikling af partnerskaber med lokale leverandører og producenter for at minimere transportemissioner og støtte lokale økonomier.
2. **Holdbare og Solide Produkter:** Ved at designe og producere varer, der er mere holdbare og solide, kan virksomhederne reducere behovet for hyppig udskiftning af produkter, hvilket mindsker ressourceforbruget og affaldsproduktionen. Prissætning bør afspejle den reelle miljømæssige og sociale omkostning ved produktion.
3. **Ny Regulering og Lokal Produktion:** Tilpasning til og støtte af ny lovgivning, der fremmer lokal produktion og bæredygtige praksisser. Dette kan inkludere regulering af import for at favorisere lokale produkter og bæredygtige materialer.
4. **Bæredygtighed og Biodiversitet i Materialer:** Fremme brugen af genanvendte materialer og sikre, at nyproducerede stoffer bidrager positivt til biodiversiteten og reducerer CO₂-udslip. Dette kan også omfatte innovation i udvikling af bæredygtige materialer og produktionsprocesser.
5. **Cirkulære og Værdibaserede Forretningsmodeller:** Implementering af cirkulære økonomiske modeller, hvor produkter designes til genbrug, genanvendelse eller kompostering ved livscyklussens ende. Dette kan støtte et fælles værdisæt om bæredygtighed og respekt for naturressourcer.
6. **Gennemsigtighed og Ansvarlighed:** Virksomhederne skal være gennemsigtige med hensyn til deres forsyningskæder, produktionsmetoder og miljøpåvirkninger. Dette styrker tilliden hos forbrugerne og muliggør et mere informeret valg.
7. **Forbrugerbevidsthed og Uddannelse:** Opdragelse af forbrugerne om bæredygtighed og de miljømæssige konsekvenser af deres købsadfærd er afgørende. Dette kan omfatte kampagner, workshops og informative materialer, der fremhæver vigtigheden af ansvarligt forbrug.
8. **Respekt for Naturens Grænser:** Virksomhederne skal anerkende og respektere de økologiske grænser og stræbe efter at minimere deres miljøaftryk gennem innovative og bæredygtige løsninger.
9. **Fokus på Nødvendighed frem for Overforbrug:** Fremme en kultur, hvor der skelnes mellem 'nice to have' og 'need to have', og hvor produktdesign og produktion fokuserer på reelle behov frem for forbrugsdrevne ønsker.

Ved at implementere disse strategier kan tekstilvirksomheder spille en central rolle i skabelsen af en mere bæredygtig fremtid, hvor økonomisk succes går hånd i hånd med miljømæssig og social ansvarlighed.

Syd:

For at skabe en ansvarlig forretningsdrift i tråd med planetens trivsel inden for tekstilindustrien, skal der tages en række vigtige skridt. Disse skridt omfatter strukturelle ændringer, nye tilgange til

forretningsmodeller, og en øget regulering og samarbejde på tværs af sektorer. Her er nogle konkrete foranstaltninger, der kan hjælpe tekstilvirksomheder med at operere mere ansvarligt:

1. **Revolutionere Branchestandarder:** Virksomhederne skal omfavne en kultur af åbenhed og samarbejde, fremfor konkurrence og hemmelighedskræmmeri. Dette indebærer deling af bedste praksis, teknologier og innovationer for at fremme bæredygtighed.
2. **Langsigtede Strategier:** Virksomheder skal udvikle og implementere langsigtede strategier, der minimerer unødvendig produktion og fokus på at skabe produkter, som forbrugerne virkelig har behov for. Dette kan inkludere at skifte fra kvantitet til kvalitet i produktionen.
3. **Gennemsigtighed og Ejerskab:** Højne gennemsigtigheden i alle aspekter af forsyningskæden. Forbrugerne skal have let adgang til information om, hvor og hvordan produkter er fremstillet, og hvilke materialer der er brugt. Virksomhederne skal også opfordre til en kultur af ejerskab og stolthed i deres håndværk.
4. **Global og Lokal Lovgivning:** Støtte og fremme strengere global og lokal lovgivning, der regulerer industrien for at sikre bæredygtig praksis. Dette kan inkludere alt fra regulering af brugen af farlige kemikalier til krav om reduceret vandforbrug og emissioner.
5. **Udfasning af U-bæredygtig Praksis:** Beskatning og afgifter bør indføres for at afskrække virksomheder fra at fortsætte lineær produktion og fremme cirkulære økonomiske modeller. Dette kan omfatte incitamenters for genbrug af materialer og bæredygtig innovation.
6. **Styrkelse af Lokalsamfund:** Fremme lokal produktion og opbygning af stærke lokalsamfund omkring produktionsstederne for at reducere transportemissioner og støtte lokale økonomier.
7. **Forbrugerbevidsthed:** Uddanne forbrugerne om deres forbrugsmønstres miljømæssige og sociale konsekvenser. Kampagner, der fremhæver vigtigheden af at købe bæredygtigt og ansvarligt, bør prioriteres.
8. **Nytænkning af Materialer og Design:** Udvikling af nye materialer, der kan bidrage til biodiversitet og reducere CO₂-udslippet, samt design, der tillader nem genbrug og langvarig brug.
9. **Samarbejde på Tværs af Industrier:** Skabe større fællesskaber og samarbejde mellem forskellige industrier for at udvikle løsninger, der gavner både mennesker og planeten.
10. **Restaurering af Naturen:** Projekter, der aktivt arbejder på at genoprette beskadigede miljøer, specielt i områder, hvor tekstilproduktion historisk har haft store miljømæssige konsekvenser.

Ved at tage disse skridt kan tekstilindustrien ikke kun opfylde de nuværende generationers behov, men også sikre, at fremtidige generationer arver en sundere planet.

Vest:

For at sikre en ansvarlig forretningsdrift i tråd med planetens trivsel, kan tekstilvirksomheder skabe et positivt aftryk på mange måder. Her er nogle centrale strategier, som virksomheder kan anvende for at bidrage positivt til både miljøet og samfundet:

1. **Genoprettelse af Biologiske Systemer:** Ved at integrere afgifter og bæredygtighedsprogrammer, der støtter lokale, regionale og globale økosystemer, kan virksomheder bidrage til genoprettelsen af biologiske systemer. Dette kunne omfatte

genplantning af skove, rehabilitering af ødelagte naturarealer, eller støtte til bæredygtige landbrugspraksisser.

2. **Langsigtet Planlægning og Innovation:** Planlægge for langsigtede bæredygtige løsninger, der adresserer både nuværende og fremtidige miljømæssige udfordringer. Dette kan inkludere alt fra at udvikle nye, mere bæredygtige materialer, til at omstrukturere produktionsmetoder for at minimere aftrykket på miljøet.
3. **Reduktion af Affald og Ressourcspild:** Implementere processer, der sikrer næsten nul tekstilaffald, og fremme genbrug og ombrug af materialer. Dette kunne omfatte tiltag som take-back programmer, hvor brugt tøj indsamles og genbruges eller genanvendes.
4. **Økonomisering med Ressourcer:** Ved at reducere ressourceforbruget i produktionen, frigøres der ressourcer, der kan anvendes til andre vigtige områder, som fx uddannelse, forskning og udvikling inden for bæredygtighed.
5. **Fremme af Bæredygtig Kultur:** Skabe og understøtte en kultur, hvor bæredygtighed og ansvarlighed er centrale værdier, både internt i virksomheden og i samspil med kunder og leverandører.
6. **Uddannelse og Bevidstgørelse:** Uddanne og oplyse både medarbejdere og forbrugere om betydningen af bæredygtige praksisser og produkter. Dette kunne omfatte alt fra workshops og seminarer til kampagner og informationsmateriale, der formidler vigtigheden af miljøbevidst adfærd.
7. **Pionerarbejde for Bæredygtighed:** Være en rollemodel i industrien ved at implementere innovative og bæredygtige løsninger, der kan inspirere andre virksomheder til at følge efter. Dette skaber en ripple-effekt, som potentielt kan transformere hele industrien.
8. **Sammen Skaber Vi Forandring:** Ved at arbejde sammen i en fælles front, kan virksomhederne skabe betydelige forandringer og bidrage til en mere bæredygtig fremtid. Samarbejde kan finde sted på mange niveauer – fra lokale partnerskaber til globale initiativer.
9. **Fremme af Æstetik og Glæde:** Fremme design, der ikke alene er funktionelt, men også æstetisk tiltalende og glædesbringende. Dette hjælper med at forbinde forbrugere følelsesmæssigt med bæredygtige produkter og fremmer en længerevarende brug af disse produkter.
10. **Fremtidssikring:** Ved at bidrage positivt til planetens trivsel, sikrer virksomhederne en mere bæredygtig og tryk fremtid for kommende generationer, hvilket er afgørende for menneskehedens langsigtede overlevelse og velvære.

Gennem disse initiativer kan tekstilvirksomheder bidrage til en mere bæredygtig fremtid og sikre, at deres forretningspraksis er i harmoni med planetens trivsel.

Samlet konklusion:

For at sikre en ansvarlig forretningsdrift i tråd med planetens trivsel har tekstilvirksomheder forskellige strategier og metoder til rådighed, som både omfatter bæredygtighed og etisk praksis. Disse strategier kan sammenfattes i følgende nøglepunkter:

1. **Integreret Ansvarlighed:** Virksomheder skal implementere ansvarlighed i hele forsyningskæden og sikre, at alle leverandører og partnere opretholder høje standarder for

miljøbeskyttelse og social retfærdighed. Dette sikrer, at bæredygtighedsindsatsen er gennemgribende og ikke kun fokuseret på enkelte led.

2. **Langsigtet Planlægning og Innovation:** Ved at fokusere på langsigtet planlægning og kontinuerlig innovation kan virksomhederne skabe holdbare og solide produkter, som mindsker ressourceforbruget og affald. Dette inkluderer udvikling af nye bæredygtige materialer og produktionsmetoder, som minimerer miljøpåvirkningen.
3. **Fokus på Lokale og Globale Samarbejder:** Samarbejde med lokale og regionale partnere hjælper med at sikre, at produktionen er i harmoni med lokale lovgivninger og kulturer, samtidig med at det understøtter lokale økonomier og minimerer transportemissioner.
4. **Uddannelse og Forbrugerbevidsthed:** Ved at uddanne både medarbejdere og kunder om bæredygtighed og miljømæssige udfordringer, kan virksomhederne fremme en kultur af ansvarligt forbrug og langvarig produktbrug.
5. **Implementering af Cirkulære og Værdibaserede Forretningsmodeller:** Overgangen til cirkulære økonomiske modeller, hvor produkter designes til genbrug og genanvendelse, understøtter en bæredygtig tilgang og respekt for naturressourcer.
6. **Gennemsigtighed og Ansvarlighed:** Ved at være transparente omkring forsyningskæder og produktionsmetoder kan virksomhederne opbygge forbrugertillid og fremme et mere informeret forbrug.
7. **Nytænkning af Industrielle Standarder:** Virksomhederne skal arbejde for at revolutionere branchestandarder gennem samarbejde og deling af bedste praksis, hvilket kan fremme branchen vilkår worldwide.

Ved at tage disse skridt kan tekstilindustrien bidrage markant til en mere bæredygtig fremtid, hvor økonomisk vækst er i harmoni med planetens trivsel og fremtidige generationers velvære.